

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl., 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiepiscopale Sibiu strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe pătariul IV. Octobrie-Novembre-December al anului 1895, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiunile postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se potă ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament s'a sfârșit cu ultima Septembrie 1895, să-și înnoască abonamentul, pentru că altfel expeditura va fi silită a sista expedarea tóii.

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

Iubire de neam ori — demagogie?!

III.

Fapt este, că ați confuziunea la noi este teribilă.

Fapt este, că s'a abusat în continuu de credulitatea poporului, ca și de brava noastră tinerime și prin o demagogisare necualificabilă ordinea lucrurilor e întorsă pe dos.

S'a strivit la părete, s'a insultat în mod ne mai pomenit bărbații noștri de fapte, de autoritate și de avere, pentru-ca să încapă poltroni grandomani și corupți.

În scopul acesta s'a inventat și fabricat tot soiul de români, fel de fel: „Români buni” și „trădători”, „mironiști”, „oportuniști”, „aurică”, „cameleoni”, „nevreduci”, „mocioniști”, „slugi ale guvernului”, „grup de ómeni, cari muncesc” și „dobe grase, cari ȓac”.... etc. etc....

În scopul acesta s'a inventat „scóle, cari cresc dómne luscurose”....

În scopul acesta s'a descoperit o Asociațiune, care nu lucră nimic, fiindcă e condusă de ómeni mai maturi, — și deci trebuie nesmintit regenerată prin tineri.... În această Asociațiune acum nu mai sunt numai „membrii”, ci față în față cu acestia este o „tinerime”, care, 16 la număr, depunând ați taca de 5 fl., tot ați pretinde să intre în comitet, plânge în fața adunării generale și plângând se imbuldesce pe sine, dar totodată insultă bărbați valoroși — absenți...., ne spune, că un fost preot, teolog și jurist nu este un om inteligent, ci este un „simplu econom”...., un badea Tóder, un prostăleu...., față de care bulgăroiul Duică, carele „a scris câte ceva”, încât s'au cutremurat din temelii literaturile europene, este un lucrător, ce plânge de necaz, cum să și pôte, ca pe el să nu-l pună în comitet, o nepricepută și ingrătă adunare generală — și încă față de un „econom”?!

Tovarășul seu, un asemenea geniu povățitoriu pentru alții și prost pentru sine, luând dela tată-seu*) 5 zloți, l'a pus jos pe altariul națiunii, dar apoi totuși n'a lăsat națiunea să se folosască de ei, ci pentru prețul de 5 zloți a vorbit de vre-o 30 de ori spunându-ne câte de tóte „pretinde tinerimea dela Asociațiune”.**)

În sfârșit în scopul acesta, al imbulzirii la cărmă a peleginat cu alaiu „un întreg popor” la Viena și s'a întors de acolo „un întreg popor” insultat, dar a tăcut tiptil „acest întreg popor”.

Dar, ce să țină sémă acești poltroni de urmările naturali ale „politicei lor”

*) Ar fi luat dela sine, dar trecând numai de curând de etatea șvabilor, — numai în viitor va pută căpăta mintea, care să recere pentru căștigarea cinci zloților.

**) Trebuia să i-se dea cinci zloții înapoi, căci timpul e ban.

Notele culegătoriului

miserabile?! Ce vor ei să scie de urmările rele și ireparabile ale continuii sinamăgiri aruncate în popor, — sinamăgiri provocate prin fanfaronade costisitoare și promisiuni góle, cari nu au nici când și nici nu pot avea succes?!

Un om într'adevăr înțelept dubitează forțe adese în valórea și facultățile sale; — nici odată însă un poltron gol și semidoct, cum sunt cei mulți, cari amăgesc poporul nostru sub masca naționalismului infocat.

Nu ajunsese, că de dragul unui rol gol, care a gădilit vanitatea unor taefugi — se arunca între noi seminața desbinării, — se disolva așa ȓicând micul partid posibil și de fapt existent la noi, partidul românesc, care cuprinde în sine pe toți românii, a căror stăruințe sunt conduse de iubirea de neam, ci — spre a face scisiune și a face ca să ajungă picíorele cap — se botéază un fét necunoscut cu numirea partidul național român; pe care apoi nisce cóte góle l' înțeleg așa, că ori care om necrecut în oficina „Tribunei” nu are loc într'ensul?!

Ca și cum noi am avé români de 2 soiuri, am avé și români de aceea, cari nu sunt „naționali români”. Ca și cum noi am avé o politică, care nu este românescă; — noi, cei-ce cu mai puține excepțiuni decât ori care alt popor, avem numai unele și aceleași aspirațiuni, precum avem o limbă în gură și un sânge în vine!

Ei, dar fără de acesta explicațiune miserabilă, fără de acesta escomunicațiune silnică, fără acesta corcitură de fét, cum s'ar fi putut demagogisa lumea, ca să credă utopia, că un arhieru, un milionar, un bărbat încăunțit în merite și în sfârșit toț cei-ce sunt ceva, au ceva și pot ceva sunt mai ușor coruptibili, sunt mai ușor de făcut „slugi ale guvernului”, decât un poltron flămând?! Cum s'ar fi putut întóree pe dos ordinea natu-

rală a lucrurilor, cum s'ar fi putut vorbi de „tirănia autorității”, cum s'ar fi putut striga „Jos cu autoritatea, jos cu bătrânii”,... cum s'ar fi făcut din códă cap, cum din Duici, Broți, Șirani și Cașolțani — conducători?!

În modul acesta lupta valorósa a unui popor, luptă preste care nimeni nu va trece la ordinea ȓilei, lupta unui întreg popor, carele fie pentru favorabila sa pozițiune etnografică, fie pentru sângele majestatic, ce fi bate în vine, de secolu nu cunoșce altă politică, decât politica românescă, este din firea sa mai solidar și mai încheat decât ori care alt popor; — se degradă la lupta unui partid lărmuitoru, la lupta unei fracțiuni, ale cărei svércoliri neputincioșe stérnesc cel mult un zimbet desprețuitoru pe fața inamicului.

În modul acesta unica organizațiune posibilă și de fapt existentă la noi — organizațiunea, carea se începe dela fruntașii noștri și între acestia la locul prim arhieru noștri, trece prin fruntașii noștri din centrele provinciale și ajunge la fruntașii noștri dela sate, preoții și învățătorii, într'un sistem atât de minunat și de încheat, cât nu'l poți mai bine dori, — s'a dărémă și s'a făcut și aici utopicul esperiment, de a pune códă cap, s'a cređut că mai românescă, mai înțeleptă și mai necoruptibilă politică va face un jurnalist cu șapte prune în straiță, un cioban alienat ca cel din Sebeșul-superior, un bade fanatisat, ca badea Herlea din Vinerea, un schimosit învățătoriu din mărginime și mulți alții, cari toți jócă mari roluri prin colónele gazetei „grupului de ómeni, ce se numesc”; toți sciu de minune insulta pe fruntașii noștri, toți sciu bancheta și lărmui, dar alta firesce nu mai sciu.... și sar ca caprele în strungă.

Óre unde va am cetit, că unde lipsesce vinul însufățirii, acolo trebuie să-i țină locul rachiul fanatismului.

FOIȚA

PODUL REGELE CAROL I.

Istoricul și tehnica.

Utilitatea podului.

Necesitatea înființării podului dela Cernavoda s'a simțit îndată după încorporarea Dobrogei.

Podul dela Cernavoda era necesar din punct de vedere politic și militar pentru a strânge la sinul patriei mume provincia deslipită de ea de atăta vreme și despărțită printr'un fluviu puternic, furios și caprițios; din punct de vedere economic ființa lui se impunea, deóre-ce el deschidea comerțiului român, la mare, un nou și superb drum, care-i da posibilitatea să și îndrumeze cerealele pe piețele internaționale și în timp de iarnă, când ghejurile și slofi Dunării opresc în timp de 4 luni ori-ce comunicațiune pe Dunăre.

Din acest punct de vedere podul peste Dunăre va face în timp de iarnă din portul Constanța, după terminarea acestuia, ceea-ce Brăila și Galați sunt actualmente în timp de vară. Brăila, Galați și Constanța vor constitui astfel, grație podului, treimea, care va

asigura României posibilitatea unei lupte economice fără intermitență.

Situațiunea podului.

Situațiunea podului de executat a fost impusă în óre-cari limite de calea ferată existentă Cernavoda-Constanța, construită de o companie engleză înainte de încorporarea Dobrogei; ea este din punctul de vedere tehnic dificilă și costisitoare, fiindcă în acest punct Dunărea are două brațe, unul Dunărea propriu ȓisă, altul Borcea, despărții unul de altul prin Balta, o vale întinsă de 13 km. lungime.

Pe timpul apelor mari, această vale este inundată pe tótă lungimea ei de apele ce se revarsă din matca Dunării și a Borcii, astfel că pe asemenea vreme valea Dunării se asemănă mai mult unui golf de mare decât unui fluviu.

O pânză de apă de 1.5 m. până la 5 m. adâncime acoperă tótă valea și pe când stratul inferior al acestei ape stă mai mult sau mai puțin inert, cu atât mai neastâmpărat se agită cel superior curgând torențial cu viteza care ajunge până la 2 m. pe secundă și formând în timp de furtuni valuri caprițioșe și estrem de primejdioșe.

În timp dn iarnă când sloii se îngământesc și se înalță unii peste alții până la

înălțimi de 10 m., constituind formidabili masivi plutitori, riul ia aspectul unui fluviu american, cum este de exemplu St. Lorenzo; el devine înspăimântător, așa că cei care nu sciu să aprecieze forțele, adecă neinginerii, nu pot decât să compătimescă pe bietele ființe care se încumetau a pune stavilă acestor giganti plutitori.

Pe lângă tóte acestea se adaogă, pentru a spori dificultățile tehnice, împrejurarea că malurile Borcii și ale Dunării se găsesc la o înălțime relativ mare deasupra nivelului Bălții și astfel necesităză lucrări mari de terasamente pentru a scobori calea în Baltă.

Traseul liniei Fetesci-Cernavoda.

În condițiunile, pe care le-am descris mai sus, construcțiunea podului peste Dunăre a necesitat construcțiunea unei linii de 27 km. lungime, care scoborînd din stația Fetesci cu o pantă repede (de 1%) și de 370 metri lungime trece Borcea la o înălțime de 1650 m. de asupra apelor ordinare și traversază balta o lungime de 13 km.

În baltă linia rămâne la înălțime aprópe constantă de 2 m. deasupra apelor celor mai mari, sau în mijlociu de 6 m. deasupra terenului.

În apropierea Dunării linia urcă pe o lungime de 2891 m. până la Dunăre, pe

care o trece la o înălțime de 34.5 m. de asupra apelor ordinare; ajunsă la Cernavoda pe malul Dobrogei, linia se scobórá éráși pe o continuitate de râmpi repezi spre a se racorda cu linia veche Cernavoda-Constanța între stațiile Mircea-Vodă și Cernavoda la o distanță de 6 km. dela podul Dunării.

Lucrări necesitate de traseu.

Traseul liniei, cum l'am descris mai sus, a necesitat executarea unui lanț de lucrări, care chiar luate singuratic sunt de ajuns să facă fie-care prin ea mare fală unei căi ferate și renumele unui inginer, și care luate tóte în ansamblul lor, forméză o grandioasă operă de artă, cum nu există alta pe continentul Europei.

Étă care sunt aceste lucrări: Mai întâi am ȓis că linia descinde din stația Fetesci spre podul Borcea. Acestă descindere a necesitat executarea unei săpături de 4 m. lungime având adâncimi până la 12 metri. Cu pământul sces din această săpătură s'a executat o împlinire de 700 m. lungime și 12—16 m. înălțime, formând racordarea între săpătură și podul Borcea. Ajungând până la riul Borcea, a fost nevoie să se execute un mare pod și pentru a da scurgere apelor care se revarsă în timpul inundațiilor, câte un viaduct de inundație la amândouă capetele podului.

— Omenii necapaci de propria lor poziție, vor să povățuiască un întreg popor! Omeni, ce n'au de tact idee, vor să jöce prima violină!...

N. Manegutiu

Sfințirea bisericii din Doboli-inferiori.

Duminecă dimineață, în 17 Septembrie, s'observa o febrilă mișcare în altcunva pacinica comună. Locuitorii s'au sculat adecă des de dimineață spre a primi pe oșpeții din jur, cari au alergat spre a privi rarul act al sfințirii unei biserici.

La orele 8 s'a început serviciul divin preșcrit de ritul ortodox cu asemenea ocaziuni. Pontificantele P. S. Sa metropolitul Miron, a servit cu o numărösă asistență de preoți din apropiere.

Intre cei împreună-liturgisitori mi-am însemnat pe următorii: Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit, M. Voileanu, ppresbiter-asesor consistorial, D. Coltofean, ppresbiter tractual, V. Voinea, ppresbiter onorariu și paroch în Brașov. Serviciul de diacon l'a prevădut P. O. D. Dr. Remus Roșca protodiacon, cu cunoscuta-i acurateță și dexteritate și diaconul Ioan Oncioiu. Ca preoți au servit Nicolau Puianu, parochul local, G. Urdea, paroch în Cernatul-Săcelelor, Aug. Cosma, par. în Mikóujfalu, Georgiu Dogariu, par. în Marcoș, Georgiu Olariu, par. în Lisnea, Ioan Moga par. în Vâlcele, Daniil Cojocariu, par. în Teliu și Moise Grecian, par. în Cichiși. Utrenia, sfințirea apoi și liturghia au durat până după orele 12. În decursul sfinteii liturghii s'au făcut și mai multe sfințiri. Clericii absoluți: Iosif Schiopul din Crisbav, Ioan Toma din Herman, Ioan Marin din Boroșineul-mic și învățătorul din Brașov Zosim Bugnariu au fost promovați întru ceteti, clericul absolut Nicolau Roman din Căinel întru diacon, ér diaconul Ioan Oncioiu, din Fundata, (tractul Branului) întru presbiter.

În tot decursul serviciului divin atât biserica, cât și progadia erau îndesuite de public, care deși în mare parte nu înțelegea limba bisericii sale, a urmărit totuși cu multă atenție dezvoltarea pomposului rit orientat. De față au fost dela început până la sfârșit din partea autorităților civile vice-comitele, și protonotariul comitatens, cari au rămas încântați de pompa și grandiositatea unei asemenea ceremonii religioase, cum n'au mai avut parte a vedea.

Cântările liturgice au fost executate cu destulă precizie din partea unui cor improvisat de clericul Sterie Stinghe din studenții gimnasiului din

Brașov. De față era și bine cunoscutul tenorist din Sibiu, clericul V. Popovici, care mai ales prin cântarea priceșnei a stors admirațiunea publicului, de pe față căruia puteai observa, că prin pătrundătoarea și admirabilă executată cântare este transportat în sfere înalte de meditațiune religioasă.

La sfârșitul liturghiei a adresat Escelenția Sa poporului mai multe cuvinte și învățături pasorale, îndemnându-i la fidelitate către tron și Monarch, supunere față de legile statului și ascultare față de autoritățile lui și mai ales față de parochul local, sub a cărui conducere fac progrese vădibile. Constată și laudă zelul, dărnicia și jertfele parochienilor pentru ridicarea și adaptarea cu cele necesare a sântului locaș, care tocmai s'a predat mântuitoarei sale destinațiuni. În sfârșit le atrage atențiunea asupra datorinței, ce li se impune de a învăța și limba canonică — adecă română — a bisericii, căreia aparțin, și pe cultivarea căreia biserica ortodoxă pune un atât de mare pond. Cunoscința acestei limbi le va face posibilă înțelegerea serviciului divin, și a rugăciunilor preoților și prin această iubirea și alipirea față de biserica strămoșască se va întări și potența.

Escelenția Sa a început românește cuvântarea sa și a continuat-o în limba magiară spre a fi înțeles de credincioșii săi, cari cu încordată atențiune ascultau sfaturile înțelepte ale arhierului.

Terminând Escelenția Sa a împărțit însuși pâinea sfințită celor participanți, ér la urmă a fost condus de preoți la locuința sa în casa parochială.

După o scurtă odihnă s'a prezentat la Preasânția Sa Dl metropolit: 1. Preoțiimea din tractul Treiscaunelor și Brașovului; 2. Comitetul parochial local, căruia i-a pus la inimă, pe lângă prevederea bisericii cu cele necesare pentru susținerea ei, mai ales îngrijirea de scôla confesională, care acum se formeze primul obiect al continui lor preocupățiuni; 3. Inteligența din Brașov și jur; 4. Deputațiunea preteselilor și damelor, între cari am observat pe d-na Arion din București, d-na inginerului Kertsch n. Costaforu, d-na de Pruncul, d-na Jarca și d-na Dr. Murășanu, soția dlui Aureliu Murășanu, care cu laudabilă pricepere și paciință a depins icónele fruntariului, lucrat din lemn de conducătorul scólei de sculptură din Săcele; 5 O deputațiune a poporenilor noștri din Purcăreni.

Escelenția Sa, lângă care sta secretariul seu Dr. E. Cristea, a primit pe toți cu cunoscuta-i afabilitate și a aflat pentru toți cuvinte de mulțămită pentru atențiunea, ce i s'a dat, ori de mângăere și învățătură în cauzele, ce i s'au descoperit.

La orele 2 p. m. s'a început banchetul, dat în onórea participanților la sfințire în o sală mare a casei comunale. La banchet au participat peste 100 persoane, între care și multe dame atât române, cât și străine.

Șirul toastelor l'a început Inalt Preasânția Sa metropolitul închinând pentru Maiestatea Sa Impératul și Regele nostru Francisc Iosif I., protectorul bisericii noastre ortodoxe, și binevoitoriul némului nostru, pe care D-șeu s'el țină la mulți ani pentru fericirea tuturor popórelor sale. Cuvintele Preasânției Sale au fost ascultate de toți stând în picioare și au fost des intrerupte de aplause la adresa iubitului Monarch.

Protopresbiterul tractual D. Coltofean, făcând alusiune la greutățile și jertfele, aduse pentru ridicarea bisericii acum sfințite și neproporționate cu puterile poporenilor: declară că acești poporeni se simțesc acum pe deplin răsplătiți și au uitat tóte greutățile în urma distincțiunei, venite din partea Escelenției Sale, de a s'evărși însuși actul sfințirii. S'ebucură, că în timp de 7 ani, de când conduce tractul Treiscaunelor, Esc. Sa de două ori a cercetat districtul său și golesce păharul pentru sănătatea Es. Sale, ér corul tinerimei, acompaniat de întreg publicul de față intonează un întreit: „S'ebucură!“ la adresa P. S. Sale. După părintele Coltofean s'ebucură și făcând alusiune la persecuțiunile, cărora a fost espusă biserica ortodoxă în general și din cari o bună parte a cădut și asupra bisericii din Doboli chiar acum în timpul libertății confesionale: vorbesce pentru acel guvern, care scie esecuta cu tact și prudentă legile, votate de corpurile legislative și care e binevoitoriu și bisericii noastre gr. or. române.

Deóre-ce cuvintele Preacuvioșiei Sale au fost esplicate din o parte în mod recutăcios, lăsăm s'urmeze întreg restul toastului, precum ni l-am însemnat:

„Biserica noastră gr. or. română în patria noastră a fost până de curând în stare de apăsare și persecuțiune. Comunele bisericesci nu putéu zidi biserici în piețe, în strade principale, ci numai în strade laterale, în locuri retrase și prin curți. Témplu acela de tristă aducere aminte au trecut; legi s'au adus, prin cari s'au asigurat bisericii noastre drepturi egale cu celelalte confesiuni din patrie. Cu tóte acestea se mai simt încă și astăzi nedreptăți față de credincioșii români greco-orientali, aceste nedreptăți provin dela nerespectarea sau aplicarea greșită a legilor esistente.

Ridic păharul meu pentru guvernul țerii și acele organe administrative ale statului, cari au în vedere binele și prosperarea bisericii gr. or. deopotrivă cu celelalte biserici din patrie! Inchin păharul pentru un onorabil reprezentante al acelor organe în persóna Domnului protonotariu al comitatului Treiscaune, M.-Szentiványi, care participă cu noi la această festivă masă.“*)

Toastului părintelui archimandrit răspunde protonotariul comitatens dl M. Szentiványi în limba magiară.

Ori ce ispravă mai importantă — dices d-sa, trezesce în sufletul omului o dispoziție s'erbătorească. Un astfel de act a fost și sfințirea bisericii din Doboli, la care mă bucur, că am avut fericirea s'ebucură și să particip. M'ebucur mai ales, c'am avut ocaziunea s'ebucur pe pontificantele, ce îți destéptă o stimă apostolésacă și a cărui datorință este a propovedui iubirea și pacea. Inchină pentru Escelenția Sa Dl archiepiscop și metropolit dorindu-i mulți ani fericiți pentru binele și progresarea națiunii sale, și a patriei, în care în atâtea limbi s'ebucură și preamăresce bunul D-șeu, ce pe toți deopotrivă ne proteje.

Incetând aplausele și cântările corului toastéază părintele protopresbiter și asesor consistorial P. O. D. M. Voileanu pentru preoțiime.

Este o maxsimă cunoscută — dices d-sa — că unde-i necazul mai mare acolo și ajutorul lui Dumnezeu e mai aproape. „Je grösser die Noth, je näher Gott! Mari sunt primejdiile ce amenință poporul și biserica noastră în aceste părți, dar ne bucurăm, când vedem că tocmai aici avem un cler harnic în frunte cu un protopresbiter harnic. Acești ca și nisce pioniri vecinic luptă pentru conservarea datinelor străbune și bisericesci, cari ne sunt cu atât mai scumpe, cu cât sunt mai amenințate. Pentru acel cler și protopresbiter vrednici de stima bisericii noastre golesce păharul său.

Au msi toastat apoi părintele N. Puianu pentru Ilustritatea Sa dl archimandrit și vicariul archiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu, mâna dréptă a Escelenției Sale, un fiu și slujitor harnic al bisericii noastre și eșit din o fa-

*) Am reproduc acest toast mai ales și spre a se vedé încât sunt îndreptățite, însultele „Tribunei“ la adresa toastantului, vuate cu imbelugată ură în corespondența din Doboli publicată în Nr. 210 al numitului diar și mai întrebăm pe Domni dela „Tribuna“, cu cât valorează mai puțin toastul pentru guvern ținut de Dl episcop al Caransebeului Nicolau Popea la inaugurarea monumentului Diaconovici Loga (a vedé „Pester Lloyd“ din 1 Octóbre Nr. 235).
Nota Redacțiunii.

Podul Borcea are o lungime pe 420 m., împărțită în trei deschideri de câte 140 m. éră viaductele lui o lungime totală de 563.2 m. împărțită în 11 deschideri de câte 51.2 m. așa că lungimea totală de pod continuu este de 983.2 m.

Acastă mare lungime de pod a fost necesară din cauza debitului Borcei, care în timpul inundațiunilor se póte evalua până la 6000 m. pe secundă.

Podul și viaductul se compun din o suprastructură metalică de oțel (iemens-Martin) așezată pe picioare de zidărie la o înălțime, așa ca se rămână sub pod o înălțime liberă aprosimativă dn 15 m. deasupra apelor celor mai mari. Picioarele podului se scobóră în albia rului până la o adâncime de 28—30 m. sub apele cele mai scâdute, astfel că picioarele de zidărie ajung a avea o înălțime totală de 45 m. dela baza pilei până la față, pe care se rădămă suprastructura.

Pociorul are la baza lui o suprafață de 316 metri patrați.

În condițiuni asemenea ca la podul Borcea, însé cu mult mai grandioase și mai grele, a trebuit a se face și trecerea Dunărei.

Dunărea are la punctul unde o traversează linia o lărgime de 60 m. măsurată în albia ei, în timpul apelor mijlocii, și o adâncime de 6—9 metri.

În timpul apelor, debitul Dunărei se póte evalua până la 4000 m. pe secundă.

Astfel fiind, a fost nevoie a se face peste Dunăre un pod de 750 m. lungime cu un viaduct în prelungirea lui de 913 m. lungime, împărțit în 15 deschideri de câte 60.85 m. în scopul de a da scurgere apelor de inundație.

Lungimea totală neintreruptă a acestui pod împreună cu viaductul lui este de 1663 m.

Doué împrejurări au mai intervenit ca s'urce dificultățile tehnice ale acestui pod; de o parte, importanța ce are navigațiunea pe Dunăre a obligat a se păstra pentru trecerea vaselor pe sub pod o înălțime liberă de 90 m., și acesta în timpul când apele au cea mai mare înălțime; în al 2-lea rând împrejurarea că terenul din care se compune albia rului consistă pe o fórté mare adâncime numai din nésip, a obligat a se scobóri picioarele podului până la o adâncime de 30 m. sub apele cele mai scâdute.

Considerațiuni de dispoziție rațională și economică au condus, în asemenea condițiuni, la împărțirea podului în 5 deschideri din care una gigantică având 190 m. lărgime ér celelalte câte 140 m. lărgime.

Fără a întra în descrierea amănuntelor podului din punct de vedere tehnic, și care

este rezervată pentru mai în urmă, vom aminti la acest punct numai că suprastructura metalică a podului, care trebuie s'acopere abizurile create între picioarele podului se urcă până la înălțimea de 33 m. de asupra feței superioare a pilelor, așa că dela baza unui picior și până la punctul cel mai înalt al suprastructurii subsistă o înălțime de 100 metri.

Legătura între podul Dunărei și podul Borcea s'a efectuat cu o împlinire de 13 km. lungime intreruptă la mijlocul ei de un viaduct metalic de 1455.20 m.

Acastă intrerupere era necesară pentru a da scurgere apelor revărsate în timp de inundație și care se scurg în mare parte pe la mijlocul bălței.

Pe cea mai mare parte din linia care traversează balta, împlinirile rămân orizontale, numai în apropierea podului peste Dunăre și a celui peste Borcea, unde împlinirile trebuie s'ebucură pe platforma acestor poduri, înălțimile lor sunt mai mari. Astfel pe rampa, care duce la podul peste Dunăre, împlinirea ajunge a avea la capétul podului o înălțime de 25 m.

Spre a proteje împlinirile în contra valurilor și curenților apelor ce se revărsă în baltă, în timpul inundațiunilor, ele sunt apé-

rate pe tótă lungimea lor, pe ambele părți și până la o înălțime de un metru deasupra apelor celor mai mari, cu zidărie (pe-reuri) făcută cu mortar de var idraulic.

Pentru recordarea, în fine, a podului peste Dunăre cu linia ferată Cernavoda-Constanța, a fost nevoie a se face mari lucrări, de terasamente consistând din 5 săpături care au adâncimi de 9 până la 18 m.

Pentru a sfârși cu descrițiunea sumară a lucrărilor executate pe linia Fetești-Cernavoda, mai rămâne de adăogat, că pe această linie s'au înființat trei gări și anume o stațiune (Saligny) la recordarea liniei noué cu linia veche Cernavoda-Constanța, și două halte (Borcea și Dunărea) amândoué situate în baltă între podurile Dunărea și Borcea.

Distanța între stațiune este de mijlociu de 7 km. astfel că linia Fetești-Cernavoda este împărțită prin stațiuni construite în 4 părți aproape egale.

Din enumărarea lucrărilor mai sus zise, se vede, că din 19 km., cât are lungimea liniei între stația Fetești și malul Dobrogei, 5 km. sunt ocupate de poduri de dimensiuni eststraordinare.

(Va urma).

milie distinsă română, care a dat nemulii românesc atâți fii credincioși

Dl Pușcariu, avocat în Brașov, așezat în fruntea tinerimii ridicându-se declară, că atmosfera îi sugerează idea și datorința de a vorbi pentru secul frumos și pentru reprezentatele lui, cari au contribuit la ridicarea splendorei festivităților.

După aceste făcând părintele N. Puianu o reprivire asupra apropiatului trecut, înșiră pe toți cei-ce sunt bine-meritați pentru progresul acestei comune și pentru ridicarea bisericii. La primul loc își ține de datorință a aminti pe preavrednicul și luminatul bărbat al nemului și bisericii noastre, dl Parteniu Cosma, care încă era de față. D-sa a fost în decursul studiilor sale teologice și după absolvire protectorul și instructorul său. Trimis fiind fără concurs în acest loc espus, n'a făcut altceva decât a executat și pus în practică sfaturile înțelepte ale acestui distins bărbat. Acum când cu ochii avem ocaziune a vedea un fapt de îmbucurător progres, dator să simte a închina pentru iubitul său protector Cosma și pentru nobila-i familie.

După dl Cosma amintesc pe vrednicii patroni ai noii bisericii domnul și d-na Dimitrie Persoiu, în onoarea căruia s'a ales de chram al bisericii sf. Dimitrie, pe d-nele Eufimia Kertsch, Maria de Pruncel, D-na Dr. Mureșanu, Diamandi Manole, Ioan Kábai, Munteanu din Brașov, George Eremia, Stefan Argăsăla, ca toți atâți binefacători ai bisericii sale, precum și pe înaltul guvern, care asemenea a ajutat comuna bisericăscă cu suma de 400 fl.

Revista politică.

În Austria a intrat deja în funcțiune începând cu ziua de 3 Octombrie un nou guvern, în frunte cu contele Baden, pân' acum guvernorul Galiției. Despre acest guvern și programul său am amintit și noi în Nr. 99 al ziarului nostru.

În legătură cu cele, ce le-am spus atunci, mai avem să observăm următoarele: Noul cabinet austriac are să deslege două din problemele cele mai importante și cele mai grele: El are să edifice în launtrul țării o Austrie nouă prin o reformă electorală temeinică și justă, și să promoveze înțărirea vechei monarhii în afară prin reînnoirea pactului cu Ungaria. Cei drept, că luptele încordate d'ntre partidele și grupurile politice ale Austriei nu prea sunt potrivite a-i ușura greaua sarcină, ce a luat asupra-și contele Baden.

Trecutul lui însă, ca guvernorul al Galiției, te îndreptățește, să sperezi, că prim-ministrul actual al Austriei a cunoscut foarte bine situația, când s'a decis, să primască conducerea, de aceea a și spus el: „Austria trebuie guvernată în mod austriac“; afară de aceasta e un om foarte inteligent, un caracter energic și stăruitor; pentru că pân' acum a stat departe de toate partidele, acum e de toate bineprimit. Toate acestea justifică speranța, că activitatea noului guvern va fi încoronată de succesul dorit.

Să scrie din Constantinopol: Comitetul armean a plănuțit la 1 Octombrie o demonstrație pe drumul, ce duce dela Patriarhatul Kumkapu spre Pórtă și înaintarea unui memorandum, în care protestează contra tratamentul principal al națiunii armene și contra arestărilor politice, cari se continuă în urma întâmplărilor dela Sassun și cere cestiile de reforme. Memorandumul care poartă iscălitura „Comitetul organizator al marelui manifestațiunii naționale“, face următoarele pretențiuni: Crearea unei provincii armenesci sub conducerea unui European, ales de puteri în înțelegere cu Pórtă, și a unei „assemblée représentative auprès le gouverneur gé-

néral“, mai departe reforme administrative după propunerea puterilor și o serie de reforme economice, cari sunt însemnate în memorandum. Pasagiul de încheiere dice, că acestea sunt datorințele atât ale populației creștine, cât și a celei mohamedane, pe cari le cere în interesul comun și declară, că națiunea armână a așteptat de mult timp cu răbdare. Dacă Pórtă nu decide cestiile reformelor, atunci poate deveni situația și dispoziția actuală izvorul unor mari calamități pentru națiunea armână și pentru Pórtă.

Înainte de începutul demonstrației Patriarhul a admoniat în biserică pe credincioși în urma unei alocuțiuni ținute în această cestiie de un macedonean, le a spus, să se depărteze, să se porțe liniștiți și se aibă încredere într'ensul. O parte a ascultat. Demonstrația celorlalți a fost împedată prin dispoziții destule polițienesci. În urma acestora au ajuns lucrurile la o strașnică ciomăgeală în Kumkapu, cu care ocazie un căpitan de gendarmi a fost omorât și numeroși indiviți au fost arestați. În Stambul au fost prinși o mare parte din armenii, cari fugiau. Câți-va dintr'e aceștia au fost, deși erau în soțiți de 2—3 polițiști sau gendarmi, maltratați și greu răniți cu băte și petrii din partea populației revoltate mohamedane, unii au fost chiar omorâți fiind împu-cați cu glonțe de revolver. Populația mohamedană din partea aceea a Stambulului este în mare agitație și e ațîțată de preoții și softalele musulmane. Mai multe sute de armeni sunt prinși.

„Singurul prietin“ al țarului principele Nicolae din Muntenegru — scrie un ziar rusesc. — dezvoltă o activitate încordată în organizarea și înarmarea armatei muntenegrene. El s'a convins de mult, că muntenegrenii au trebuința de o pregătire sistematică militară prin oficeri, cari și-au însușit în străinătate o cultură specială militară. Din lipsa de oficeri și de bani pân' acum n'a putut face nimic. Acum însă a început să lucreze: Să formeză un batalion, care are să învețe dela oficeri crescuți în străinătate. Doi din aceștia stau în serviciul armatei ruse. Suprema inspecție să încrede ér unui rus, care a absolvat academia militară din Rusia și s'a distins în cel din urmă războiu ruso-turc. Regulamentul e gata, în Cetinje se zidesce o casarmă pentru 600 de oameni și învățământul se va începe încă în anul acesta. Armele donate de țarul au fost probate în prezența principelui și s'au dovedit cu mult mai practice ca acelea, pe cari le-au avut muntenegrenii mai înainte. — Scie țarul, ce face! Cine scie cum, dar Muntenegru poate juca un rol important pentru tradiționala politică de cucerire a Rusiei în peninsula balcanică și spre Constantinopol.

Sașii nu vor modificarea legii electorale.

Între obiectele pertractate eri în adunarea generală a comitatului Sibiu, era și nota comitatului Bichiș, în cestiunea modificării legii electorale.

Comisiunea permanentă propune „să se iee spre scire“.

Dl Parteniu Cosma face contra propunerea, ca comitatul nostru să spriginască adresa comitatului Bichiș cu o asemenea adresă către dietă, motivându-și propunerea între altele cu aceea:

că ar sta rău ori cărui municipiu transilvănean și cu deosebire acestui municipiu, să nu spriginască o inițiativă luată de un municipiu din Ungaria chiar în această cestiune, menită a vindeca o rană special transilvăneană.

Cestiunea modificării legii electorale este la ordinea zilei, de când au

cădut cătușile sclăviei de pe țeran din 1848, când dieta din Cluș a decis ca dieta Ungariei fără amânare să creeze o lege electorală democratică și pentru teritoriul Transilvaniei, a cărei uniune cu Ungaria o decretase atunci.

Abia dieta din 1874 s'a încercat să se achiteze de această datorie, însă și aceea a susținut cens special pentru Transilvania, mai mare decât eel pentru Ungaria.

Legea electorală este o rană deschisă pentru majoritatea locuitorilor Transilvaniei, carea la primul loc trebuie vindecată.

Modificarea legii electorale este un punct de program al tuturor partidelor opoziționale din patrie, ba a fost și a cabinetului Wekerle, — fostul ministru Hieronymi recunoscuse cel puțin îndreptățirea acestui gravamen al majorității locuitorilor acestei țeri, și promisese că va prezenta un proiect de lege în această cestiune.

Legea electorală într'un stat constituțional este baza tuturor libertăților.

Precum e legea electorală, așa este parlamentul, și cum este parlamentul, așa sunt legile și toate instituțiile statului.

Modificarea legii electorale este un postulat al spiritului timpului, și ea se va face ori o va cere și comitatul nostru ori ba, ni-ar sta foarte rău însă dacă noi nu ne-am exprima pentru ea.

Comitatul Bichiș cere, ca dreptul de alegere să fie între condițiuni egale, pe tot locul, asemenea și cercurile electorale să se arondeze după posibilitate egale, — deci în spirit liberal eere modificarea actualei legi electorale. Se cuvine să-l sprijinim.

Dintre sași nime n'a combătut propunerea dlui Cosma, dar la votare numai românii au votat pentru ea, și astfel firește s'a primit a comitetului permanent.

Tot înzadar, oamenii crescuți în privilegii nu pot fi drepti și liberali față de alții. Sașii se află foarte bine sub scutul legii speciale de astăzi și egoismul lor înăscut nu i lasă să contribuie la un lucru, care eventual ar putea crea un modus vivendi și între români și magiari.

La propunerea pentru anunțul de 1/2%, dare municipală, pentru acoperirea speselor ce vor avea sașii din comitat la expozițiunea iubilară din 1896 românii au votat contra, sașii și toți funcționarii pro.

Noutăți.

Reuniunea română de muzică din Sibiu. Miercuri, la 6 ore seara se va ține probă de cântări de Dame, în sala dela Musikverein, ér Sâmbătă la 6 ore de Domni.

Societatea de lectură „Andrei Șaguna“ s'a constituit în ședința extraordinară ținută în 15 Septembrie st. v. sub presiul D-lui director seminarial Dr. Remus Roșca pentru anul școlar 1895/6 în modul următoriu:

De președinte al societății s'a proclamat tot dl profesor seminarial Dr. Petru Șpan; de vice-președinte al societății și președinte al comitetului s'a ales Victor Păcală, cleric cursul III; de archivar și notar al corespondențelor: Ioan Dordea, cl. curs. III; de redactor al foiei „Musa“: Ioan Pop, cleric cursul III; de notariu al ședințelor societății: Ioan Dobre, cleric cursul II; de bibliotecar: George Gețe, cleric cursul II; de vice-bibliotecari: Teofil Caliman, pedagog cursul I; de cassar, Vasile Giurgiu, cleric cursul I; de controlor: Ilie Pop, cleric cursul III; De membrii în comitet s'au ales D-nii: Grigoriu Manișiu și Lazar Bera, clerici de cursul III; Iacob Manuil și Vincențiu Orășan, clerici cursul II; Ioan Șortan și Dionisiu Roman, clerici cursul I; Ioan Pavel, pedagog cursul III; Constantin Criștiu, pedagog cursul II.

„România Jună“. Comitetul pentru arangierea jubileului de 25 de ani, al societății academice, social-literare „România-Jună“ din Viena publică următorul apel: Ne-

vând apelul nostru prim deplinul efect dorit, venim din nou a ruga pe toți domni foști membri ai societății „România Jună“, să binevoiască a ne trimite cât mai curând adresele dor; ér spre a încunajura o întărire în edarea „Almanachului“, ce voim să apară cu ocaziunea jubileului de 25 ani a societății noastre, rugăm pe toți acei dni foști membri ai „României june“, cari doresc a colabora la acest „Almanach“, a ne trimite operatele d-lor cel mult până la finea lunii Octombrie a. c. Pentru comitet: Drd. Alecs. Fodor Crețulescu președinte și Drd. N. Comșa.

„Reuniunea învățătorilor români gr. or. din districtul Sibiului“. De-ore-ce președintele și vice-președintele reuniunii și alți membrii din comitet sunt reținuți fiind ziua de 30 Septembrie și de esamen, adunarea generală a reuniunii convocată pe atunci să amână pe zilele de 7 și 8 Octombrie st. v. a. c. în comuna Rășinari. Dr. Petru Șpan, vice-președinte. Candid Popa, secretar II.

Invitare. Din incidentalul serbării jubileului de 100 ani al bisericii române gr. din Alba-Iulia-Maeri, care se va ține în 1/13 Octombrie 1895, tinerimea română din loc și jur va arangia în aceiași zi sara „Producțiune teatrală declamatorie“ în pavilionul de sticlă la „Sóre“, la care sunteți cu totă onoarea invitați a participa. Comitetul arangiator: Silvestru Moldovan, președinte. Alesandru Cadar, cassar. Valeriu Velican, controlor. Liviu Bigorean, Petru S. Cirlea, Ioșif Cirlea, Dr. Ioan Eleches, Dr. Ioan Marciac, Drd. Nerva Moldovan, Valeriu Moldovan, Rubin Patia jun., Candin C. Suci, I. Bercan, Florian Rusan, Iuliu Roșca, I. Strejan, membrii în comitet. Prețul de intrare: Locul I. 1 fl. locul al II-lea 80 cr., locul al III-lea 70 cr., Parter 50 cr. Bilete se pot căpăta în prăvălia dlui Petru S. Cirlea și sara la cassă. Suprasolviri să primească cu mulțămă și să vor cuita pe cale diaristică. Venitul curat este destinat în favorul bisericii, cu menirea de a se pune basă unui fond școlar. După producțiune urmază dans. Începutul la 8 ore seara. Aceia, cari din întâmplare nu vor fi primiti invitați sunt rugați a se considera prin această de invitați. Programa: 1. Declamațiune de d-na Margareta Moldovan. 2. „Harță Rezeșul“, piesă comică de Vas. Alecsandri. Persoanele: Harță Rezeșul dl Iuliu Roșca; Nastasi Bursulescu, tinăr proprietar și poet dl Candin Suci; Luncean, primar dl Augustin Comes; Tarșita Garofesca, vâd. tinără dșora Iosefina Marciac; Măruca, tinera țerancă dna Marg. Moldovan; Un lacheu * *. 3. „Declamațiune“ de V. Moldovan iurist. 4. „Herșcu Boccegiul“, cantionet comic, repres. de d-nul Iacob Strajan. NB. Concesiunea pentru ținerea producțiunii teatrale-declamatorice și a petrecerii, este esoperată.

† Pasteur. A murit și cel mai celebru bacteriolog al Franței și al lumii întregi. Mare este în Paris și în totă țera dolul pentru el; au curs fără sfârșit depeși de condolență la adresa familiei din partea celor mai renumiți învățați. Președintele republicii franceze, Felix Faure, cu toți miniștrii și-au implinit datorințele de condolență, ducându-se în persoană în institutul înființat de Pasteur, ca să mângăie pe întristata lui familie. — Bôla, de care a suferit celebrul savant, a fost albuminaria. Avea și un defect la inimă, pe care și l'a câștigat de atunci, de când a purtat polemica științifică în cestiia turbării cu Dr. Peters. Agonia a durat 12 ore. La întrebarea nevastei sale -- pe la 5 ore dimineața în 30 Septembrie -- „suferitu“ a mai răspuns cu o voce slabă „oui“ și unul dintre cei d'intâi binefacători ai omenirii a închis ochii pentru vecie.

Toate jurnalele au cerut, ca Pasteur să fie înmormântat în Pantheon, familia însă s'a opus acestui plan din motive religioase, pentru-că în Pantheon nu e permisă nici o ceremonie religioasă. (Când există astfel de dispoziții „miserabile“ să mai miră francezii, că societatea lor degenerază tot mai tare, că din cauza anarhișterilor nici un cetățean nu e sigur de viața lui etc. etc. Vrednică de laudă e familia lui Pasteur, care nu s'a învoit să se înmormenteze marele om, ca ori și care făcător de rele, fără serviciu religios. Laudă ei încă odată!) În mormântarea se va face în institutul lui Pasteur în 23 Octombrie, când se implinesc tocmai 100 de ani dela înființarea institutului de France. În numele Academiei va ține discursul funebru Ioșif Bertrand. D-șeu să ierte pe celebrul Pasteur, pentru-că și-a sacrificat viața pentru binele omenirii; căți oameni vindecați de turbare nu vor vërșă lacrimi de durere!!

Loterie.

Sâmbătă, în 5 Octombrie n. 1895.

Viena: 46 9 76 42 84

Timișóra: 20 57 5 98 33

Nr. 336/895 prot. [176] 1-1

Publicațiune.

In sensul §. 124 din procedura judecătorească în cauze matrimoniale se aduce la cunoscință publică că Ana D. Bloț din Săliște prin sentința consistorială din 5 Septembrie a. c. Nr. 5493 B. s'a despărțit total de cătră bărbatul ei Ioan Milea, tot din Săliște.

Săliște, 20 Septembrie, 1895.

Oficiul protopresbiterial gr.-oriental al Săliștei.

Dr. Nicolau Maier, protopresbiter.

Nr. 5466/895 cons. [177] 1-1

Publicațiune.

In sensul §. 124 din procedura judecătorească în cauze matrimoniale se aduce la cunoscință publică, că Mărina D. Cruțu din Săliște prin sentința consistorială din 12 Septembrie a. c. Nr. 5466 B. s'a despărțit total de cătră bărbatul ei Dumitru I. Peligrad tot din Săliște.

Săliște, 20 Septembrie, 1895.

Oficiul protopresb. gr.-or. al Săliștei.

Dr. Nicolau Maier, protopresbiter.

Nr. 6509 Cons. [178] 1-1

Publicațiune.

In sensul §-lui 124 din procedura judecătorească în cauze matrimoniale se aduce la cunoscință publică, că Maria Răceu din Tilișca prin sentința consistorială din 15 Septembrie a. c. Nr. 6509 B. s'a despărțit total de cătră pribegitul ei bărbat Petru I. Sgură tot din Tilișca.

Săliște 23 Sept 1895.

Oficiul protopresbiterial al Săliștei.

Dr. Nicolau Maier, protopop.

Nr. 6040 [179] 1-1

Publicațiune.

In sensul §-lui 124 din procedura judecătorească în cauze matrimoniale se aduce la cunoscință publică, că Ioan Muleș din Aciliu prin sentința consistorială din 7 Septembrie a. c. Nr. 6040 B. s'a despărțit total de cătră pribegita lui soție Maria Alecsu Lazar tot din Aciliu.

Săliște, 23 Sept. 1895.

Oficiul protopresbiterial al Săliștei.

Dr. Nicolau Maier, prot.

Nr. 253/895 [180] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc, devenit vacant prin abdicarea dela scôla comunei bisericesci gr. or. Gârda de sus cu filia Nêgra de sus, în protopresbiteratul Cămpenilor, se escrie concurs, după conțelegerea cu comitetul parochial, cu termen de 15

șile dela prima publicare oficiôsă. Emolumentele sunt 300 fl. v. a. din repartitiie și cuartir încălșit. Doritorii de a ocupa acest post sê trimită cererile lor concursuale la oficiul protopresb. gr. or. din Cămpeni. Cămpeni, 30 August 1895. Romul Furdui, protopop.

Chiar acum au apărut și se pot procura:

PREDICI PENTRU DUMINECI de celebrul orator, în Domnul adormitul IUSTIN POPFIU.

Tomul I.

Acest tom constă din 32 côle tipariu 8° mare și conține 48 predice pe 39 Dumineci.

Prețul unui esemplar cu porto francat e numai 2 fl. 35 cr.

Comandele sunt a se adresa la:

Tipografia „Aurora“ A. Todoran Gherla. — Szamosujvár.

[173] 3-3

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1895.

Table with multiple sections: Budapesta Predeal, Budapesta - Arad - Teiuș, Budapesta, gara de vest - Orșova - Verciorova, Cucerdea - Oșorheiu - Reg. săs., Ghiriș - Turda, Sibiu - Cisnădie, Brașov - Zernesci, Copșa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraș. Each section contains train schedules with columns for train type, departure times, and fares.

Nota: Ôrele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drêpta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă ôrele de nôpte.